

TORONYIRÁNY

XIII. 9.

2019. március 3.

SZEGEDI KATOLIKUS ÉRTESETŐ A GLATTFELDER ALAPÍTVÁNY GONDOZÁSÁBAN

Évközi 8. vasárnap

Március 6. Hamvazószerda

Csak körbe-körbe forgunk, Urunk,
saját kívánságainkban és álmainkban,
ezek egy lépést sem visznek hozzád közelebb.
Vágyaink csak hangos kürtök
és nem motorok,
álmaink meg behúzott fékek.
Csak parancsaid hajtanak feléd.
Hálát adunk, Urunk,
hogy mindezt már tudjuk,
de add, hogy így is érezzünk,
hogy egész valónk, egész szívünk
igent mondjon parancsaidra.

Urunk, nem körhinta a fejünk,
hogy csak vágyak, vágyak
és vágyak forogjanak benne,
s értelmük is folyton
csak önmagát keresse.
Hiszen te magad felé irányítottad őket.
Hálát adunk ezért!

Rombold szét a szemtelenség palotáját,
mely hatalmassá nőtt bennem,
ezt a félelemmel teli mély poklot,
ezt a vággyal teli várost szemeimben,
ezt a sóvárgással teli mozit legbelül.
Kérlek, építsd fel bennem templomod,
ne az én vágyaim,
hanem parancsaid szerint.

(Afrikai imádság)

Az Imaapostolság szándéka

Evangelizáció: A keresztény közösségek jogainak elismeréséért: Imádkozzunk, hogy a keresztény közösségek – különösen azok, amelyek üldöztetést szenvednek –, érezzék Krisztus közelségét és jogukat tartsák tiszteletben.

A szentmise olvasmányai

- 1. Sír 27,5-8** Az ember beszéde sok mindent elárul az ember minőségéről.
- 2. 1Kor 15,54-58** A Krisztus feltámadása által biztosított végső győzelem fényében érdemes küzdeni és áldozatot hozni minden jó ügyért.
- 3. Lk 6,39-45** Jézus tömör, képszerű mondásai leginkább a képmutató magatartás ellentmondásaira figyelmeztetnek.

Figyelmeztetések hasonlat formájában

A vakvezető képe más összefüggésben is szerepel az Újszövetségben. Szent Pál a zsidóra alkalmazza, akit a törvény ismerete büszkeséggel és felsőbbrendűségi érzéssel tölt el, de aki a törvény előírásait nem tartja meg (Róm 2,19-20). Máténál a farizeusok a vakvezetők Mt 15,14). Jézus eredetileg ténylegesen a farizeusokra alkalmazhatta a képet. Mi a kérdés formájában megfogalmazott hasonlat értelme a lukácsi szövegösszefüggésben? Általánosságban figyelmeztetés lehet mindazoknak, akik megfelelő felkészültség nélkül kívánnak másokat oktatni és irányítani. Mivel a közvetlen szövegösszefüggés az ítélet témájával foglalkozik (37-38.,41-42. v.), a vakvezető képét is értelmezhetjük ennek megfelelően. Aki maga is vak, ne akarjon másokat figyelmeztetni, feddeni, jó útra vezetni, vagy akár mások fölött ítélni. Pontosan ezt fejezi ki a szálkáról és a gerendáról szóló hasonlat. Akinek a szemében gerenda van, vagyis tökéletesen vak, ne a másik embert akarja megszabadítani a szálkától.

A mester-tanítvány kapcsolatról szóló mondást Máté az apostoloknak adott útmutató beszéd részeként közli (Mt 10,24). Jézus a mondással az üldözésekben megmutatkozó sorsközösségre hívja fel tanítványai figyelmét. Ha ő, a Mester üldözést szenved, a tanítvány sem számíthat külön sorsra. Lukácsnál a mondás a túlzott magabiztosságtól és felfuvalkodottságtól óv. A keresztény, még az is, aki másokat tanít, vagy valamilyen vezető szerepet kap az egyházban, nem felejtetheti el, hogy ő is Jézus tanítványa, és sosem függetlenítheti magát Mesterétől. A tanítónak és a vezetőnek szüksége van képzettségre, de a képzettség normája mindig Jézus kell, hogy legyen. Senki sem törekedhet arra, hogy Jézust túlszárnyalja. Mivel a szövegösszefüggés az ítélet témájára

összpontosít, a 40. verset is beilleszthetjük ebbe a témakörbe. A tanítványnak mindig a Mesterhez kell igazodni, és a Mestert kell követni, aki nem ítélni jött a földre, hanem irgalmat gyakorolni. Ha Jézus, a Mester nem ítélt, ne ítéljen a tanítványa sem, hanem inkább vállalja az alázatos szolgálatot (vö Mk 10,45).

A 41-42. versekben egy nagyon furcsa és iróniával teli képet rajzol elénk Jézus. A kép azonban éppen a túlzásból nyeri különleges kifejező erejét. Jézus a figyelmeztető hasonlatát két kérdés, majd egy direkt felszólítás formájában intézi a hallgatósághoz. A kérdésekben fokozat észlelhető: az első a nézésre, a második a cselekvésre vonatkozik. Valaki észrevesz egy szálkát embertársa szemében, viszont a saját szemében levő gerendát nem veszi észre. Az illető azonban nem áll meg a nézésnél. Hajlandónak mutatkozik a testvéri segítségre is, anélkül, hogy tudatára ébredne: a jelen állapotban teljesen alkalmatlan bármiféle segélynyújtásra. Először önmagát kellene megszabadítani a helyes szemléletet akadályozó tehertől, a gerendától, hogy azután a testvéri segítség megadására alkalmassá váljon. A kép egyértelműen a felelőtlen kritizálók ellen irányul, akik felsőbbrendűségi tudattal ítélkeznek mások felett, holott saját életmódjuk egyáltalán nem mondható feddhetetlennek. A képnek eredetileg farizeus-ellenes célzata lehetett, hiszen rájuk is igen jellemző volt a magabiztos ítélkezés. Az ironikus képpel Jézus nem tiltja meg teljesen a jószándékból fakadó testvéri feddést (vö. Mt 18,15-17), de határozottan figyelmeztet arra, hogy az embernek elsősorban saját hibái ellen kell küzdenie.

A szálkáról és a gerendáról szóló kép után a fa hasonlata következik. A fa minőségét a gyümölcs által tudjuk megítélni: a jó gyümölcs jó fára utal, a rossz gyümölcs pedig rossz fára. Átvitt értelemben: az ember külső megnyilvánulásai (szavai, tettei) mutatják meg belső minőségét és értékét. Első olvasásra úgy tűnhet, hogy a 43-44a versekben ugyanazon fajtájú fákról van szó. Egyesek, mivel mint fa jó minőségűek, jó gyümölcsöt teremnek; mások mivel mint fa rossz minőségűek, rossz gyümölcsöt hoznak. A 44b versben viszont különböző fajtájú cserjék vannak megemlítve: túskebokor és gyalogszeder mint rossz minőségűek és haszontalanok, füge és szőlő mint jó minőségűek és hasznosak. Az az érdekes, hogy az említett növények között látszatra van valami hasonlóság: a tövisbokrok Palesztinában a fügefá magasságát is elérhetik, a gyalogszeder pedig szőlőfűrthöz hasonló termést hoz. Szükség van a gyümölcsök közelebbi vizsgálatára, amelyből minden kétséget kizáróan kiderül, hogy milyen jellegű növényről van szó.

A hasonlatot a 45. vers alkalmazza, megkülönböztetve jó és rossz embert. Jézus hangsúlyozza, hogy a jó és a rossz a szív „kincsestárából” jön elő. A szív itt úgy, mint az egész Bibliában, a külső megnyilvánulások forrásaként szerepel. A bibliai szemléletmód szerint a gondolkodás és az akarat központja a szív. Az ember gondolatai, szavai és tettei a szívéből származnak (vö. Mk 7,21). A szív jósága vagy rosszassága dönti el az emberi megnyilvánulások jóságát vagy rosszasságát. Ugyanakkor a külső megnyilvánulások visszautalnak a szív minőségére. A 45. vers második mondata a szívet túlcorduló vízforráshoz hasonlítja, amelyből kiárad a szó. Ezen mondat teszi világossá, hogy Lukács a „gyümölcs” alatt elsősorban a szavakat érti. Nem kizárt ennek következtében, hogy az evangélista a 43-45. versekben – de nem az egész szakaszban – a hamis tanítókra gondol. Jézus hasonlatával óv tőlük, illetve szempontokat ad a „jó” és a „rossz” tanítók közötti különböztetéséhez. A tanítás minősége a döntő. Máté a hegyi beszéd párhuzamos helyén kifejezetten megemlíti a hamis prófétákat (Mt 7,15).

Kocsis Imre

Boldog szülők (11.)

Teherbíró jellem

Támpontokra van szükség

Az értékeknek legyen konkrét neve. Szemmel láthatóak és lemérhetőek legyenek. A szülők fejezzék ki határozottan, hogy egy adott helyzetben mit várnak el gyermekeiktől. Az értékek tanítsanak. A világ világosan tanítja a győzelem és a gyors meggazdagodás filozófiáját, a testimádatot, az élvezetet, mint legfőbb értéket, az erőszakot, a kísértés és a gazdagság hatalmát.

Az értékek termőföldje a kapcsolat. Egy gyermek belekapaszkodott édesanyja nyakába, amikor be akarta vinni az iskolába és könnyezve kérlelte: „Ne vigyél be anyukám, ne hagyj magamra.” A gyermeknek igaza volt. Sajnos olyan az életünk, hogy a gyermekek eltávolodnak szüleiktől, pontosan akkor, amikor a családi értékeket felfedeznék. Meg kell tenni mindent, hogy ez megváltozzék.

Dolgozatok össze a konyhától kezdve a kertig vagy más vonalon is. Minél többször étkezettek közösen. Legyen idő az eszmecserére, a bensőséges beszélgetésre. Ismerjétek meg egymást alaposan. Vitassatok meg egy-egy tv-ben látott darabot. Legyen békés pillanat is, amikor a tv hallgat, zene sem szól és hallgasson el a zajos játék. Olvassatok együtt, gondolkozzatok el közösen.

A szülők legyenek gyermekeik példaképe. Don Bosco tudta, hogy az értékek elvont fogalmak, a konkrét példaképek láthatóak, lenyűgöznek és meggyőznek. Az első példaképek természetesen a szülők. Nemcsak ők, hanem azok a személyek is, akiket a szülőkhöz baráti kapcsolat fűz.

Mestermunka

A minőség fontossága

Mintha a serdülő fiatalok állandóan egy táblát hordoznának nyakukban: „Munkálatban” felírással. A nevelés munkája akkor lesz sikeres, ha megtervezik, rendszeres, buktatók nélküli és nem vezet zsákutcába. Az életet nem lehet egy meghatározatlan céllal kialakítani.

Don Bosco egyedülálló, ragyogó fénybe állította pedagógiai módszerét, amikor a társadalomban a „jó keresztény és becsületes állampolgár” nevelésére törekedett. Ilyen emberekre van szükség.

Vannak olyan szülők, akik gyermeküket, tévesen, úgy „rendelték” meg mint egy cikket a bevásárlási listán: magasság, szépség, értelem, sportos alkat és ideális tehetség szerint... Abban az esetben, ha a gyermek nem felel meg az elképzelt megrendelésnek, a napokat korholással, szidalmazással, oktatással és figyelmeztetéssel töltik el. Azt gondolják, hogy ez által egy álom valósul meg. Ez tényleg egy álom marad, mert ilyen formán gyermekük számára csak szenvedést és csalódást okoznak.

Egy gyermek bölcsője fölött sem lebegett titokzatos ajándékként a megjósolt tehetség. A szülőknek kell arra törekedniük, hogy lehetővé tegyék gyermekeik számára a tehetség kibontakozását. Ez is hozzátartozik a szülők csodálatos feladatához. Csak abban az esetben lehet ezen a téren eredményt elérni, ha van világos célkitűzés.

Milyen minőségi listát tudnátok összeállítani, hogy gyermekeiteknek tényleg maradandó értéket ajándékozzatok? Álljon itt próbálkozásként egy pár minőségi tanács, hogy ebben a zűrzavaros életben helyt tudjanak állni:

Támogassuk őket az önbizalom kialakításában. Egyedül a szülők tudnak elegendő biztonságot nyújtani, hogy a kitűzött célt siker koronázza. Az a gyermek, akinek van önbizalma, energiája és elegendő lelkesedése, az neki mer vágni bármilyen nehéz problémának. Ki kell kutatni milyen rejtett tehetségekkel rendelkeznek a fiatalok és arra kell törekedni, hogy lépésről lépésre, segítő jóbort kapjanak azok kibontakozásához. Ezért a fiatalokat nagyon gyakran kell bátorítani. Nagy hatása lehet egy ilyen vagy hasonló kifejezésnek: „Büszke vagyok rád.”

Tanítsuk meg őket tiszteletre és becsületre. Egy világos kép önmagunkról nem jelent okvetlen egoizmust vagy erőszakosságot. Hosszú időre van szükség, hogy a fiatalokat igazmondásra, törvényiszteletre, mások jogainak elismerésére és az adott szó betartására neveljük. Az ilyen szavaknak nagy jelentősége van: „Köszönöm, hogy elmondta mindent a történetéről. Rád mindig számíthatok, hogy megtudjam az igazságot.” Még nagyobb jelentősége van a szülők példaadásának. Csak a tisztelettudó szülőknek lehetnek tisztelettudó gyermekeik.

Lelkesítsük őket. Ezt a jó tulajdonságot a szülőktől leshetik el. Lelkesedés nélkül nem lehet eredményes munkát végezni. Nem a lelkesedést nehéz átadni, hanem annak megtartása lehet problematikus. A lelkesedés mulandó. Sokszor és sokan támadják vagy kritizálják a gyermekek felületes életmódját. Gyakran vérfagyasztó gúnnyal, rafinált kioktatással esnek nekik és megszegényítő kioktatással alázzák meg őket. A gyermekek azt tartják sokszor fontosnak, amit a szülők vallanak vagy nyilatkoznak. Don Bosco mondása legyen itt mérvadó: „Szeressétek amit a gyermekek szeretnek, azért, hogy a gyermekek azt szeressék, ami nektek tetszik.”

Bátorítsuk őket kreativitásra. A felnőttek bátorító támogatása nélkül a fiatalok soha nem merik a kreativitással járó bizonytalanságot vállalni. Fel kell csigáznunk érdeklődésüket az új iránt, hogy az életet egy szép kalandnak vegyék. Miért ne szólhatnánk így hozzájuk: „Egy érdekes ötletem van, gyere álmódozunk róla együtt!” – „Mit tennél egy hasonló esetben?”

Változatos feladatokkal foglaljuk le őket. A konyhában függő táblácska, amelyen a különböző feladatok vannak feljegyezve, egyszerű, de nagyon hathatós módszernek bizonyulhat. Rávezetheti őket a felelősségre. A bátorító szavak: „A családban mindenkinek van egy feladata. Te ezt jól látod és jól végzed. Szüleidnek ez nagy segítséget jelent.”

Neveljük őket érzékenységre és részvételre. A gyermekek mások szenvedése és fájdalma iránt érzékenyek. A szülők ezt az érzékenységet példájukkal erősíthetik, de szét is rombolhatják.

Közösen nézzünk szembe a kudarcokkal és nehézségekkel. Azokban a családokban, ahol közösen szembe tudnak nézni a nehézségekkel, rádöbbennek, hogy az együttes erőnek milyen hatása van. Igaz a mondás: „Egységben az erő.”

(Folyt. köv.)

Vasárnapi jegyzet

A görbe vonal

Kaliforniai hír: egy házaspár véletlenül bezárta a kocsija ajtaját, és a kulcsot az első ülésen hagyta. A hátsó ülésen egyéves kislányuk ült beszíjzva. A szülők kiáltozni kezdtek. Szerencséjükre rabok útjavító munkát végeztek a közelben – felügyelet mellett. Az egyik fegyenc („értett a kocsikhoz”) szempillantás alatt – meghajlított ruhaakasztóval kinyitotta az ajtót. A megkönnyebbült apa így reagált: „Istennek hála a világ bűnözőiért, valamennyiőtöket tisztellek”. Később az ottani hírtelevízió honlapján azt írta, hogy a rab „bűnözői ismereteit jó cél érdekében hasznosította...”

Ilyenkor is mondhatjuk: Isten a görbe vonallal is egyenesen ír. Máskor meg panaszkodunk, szörnyülködve valami esemény láttán, az életben értelmetlennek tűnő fordulat miatt. Később derül ki: ekként fordult jóra az addig beláthatatlan eset, esemény. A Breviárium egyik könyörgésében olvasni: „Bármilyen történi, minden javunkra válik”.

Persze nem minden esetben következik azonnal pozitív változás, és fölösleges töprengeni, miért. Az isteni segítség elmarad? Nem erről van szó, hanem sokszor a felismerés hiányáról, arról a „rutinról”, amely életünk gyakorlati terének része. „A segíts magadon” olyan figyelmeztetés, amely az ember értelmi képességét érinti. Azonban számtalan példa van jelen esetünkre jellemzően, hogy van különleges segítség is. Itt azáltal, hogy a szülők segítségért kiáltoztak. Ez az egyik tanulság. A másik – a már említett – isteni beavatkozás, „görbe vonallal”. Az apa hálálkodása nem a bűnözésre biztatás, hanem valóban köszönet, ami ezúttal is etikai értékű. És ki tudja: a köszönésre nem lesz-e olyan reakció, hogy a szóban lévő rab rádöbben valamire: a jótett nemes ízére? Erre is van számtalan példa a történelemből, a napi életből. És a csodákra is!

Ne legyenek illúzióink, de azt sem feledjük, hogy az Úr „felkölti napját jókra és rosszakra”. És azok a rosszak számtalanszor nem a saját hibájuk miatt váltak börtönviselteké. Ilyenkor sem ártana megkérdezni a társadalmat: megtesz-e mindent polgáraiért? A minden azt jelenti: amit megtehet, mert esetleg olyan a szituáció, hogy valaki rákényszerül lopásra, csalásra vagy eleve úgy nevelték: ne hagyja magát, ha kell, jöjjön az erőszak, és mindaz, ami egzisztenciájának „biztosítéka”. Vagyis kialakítja a téves (hamis) lelkiismeretet.

Talán éppen az említett jótett a közbelépő, s egy hálálkodó hang, amely a nélkülözhetetlen szeretetét.

hírek ..... információk

Életének 60. évében, türelmesen viselt betegség végén február 26-án elhunyt Lang János, a Magyar Rádió munkatársa, számos egyházi és kulturális műsor szerkesztő-riportere, aki a Magyar Katolikus Rádió és a Szeged-Csanádi Egyházmegyének is munkatársa volt. Temetése későbbi időpontban Sopronban lesz. Nyugodjék békében!

A nagybőjti időszak hamvazószerdán, az idén március 6-ával kezdődik. Ezen a napon a Székesegyházban este 6 órakor Kiss-Rigó László püspök mutat be szentmisét és végzi a hamvazkodás szertartását.

A Szegedi Katolikus Egyetemi Lelkésztség szervezésében március 6-án, Hamvazószerdán este 8 órakor Köllő Sándor egyetemi lelkész nagybőjt indító szentmisét celebrál az egyetemi közösség katolikus tagjai számára.

A Belvárosi Plébánia és a Dél-Alföldi Ifjúsáért Cserkészalapítvány közösen szervez jubileumi Árvízi Emléknapot március 9-én, szombaton 10 órától a Dóm téren és környékén. Az 1879-es szegedi nagy árvíz 140. évfordulója alkalmából rendezett eseményen minden eddigénél színesebb programokkal – éjszakai hadijátékkal, kézműves foglalkozásokkal, Teddy Maci Kórházzal, táncházzal, nyomozójátékkal, főzőversennyel és vízi programokkal – várják az érdeklődőket. A programsorozat zárásaként közös tábortűz teszi emlékeztetéssé az idei Árvízi Emléknapot. További információ a <http://otker.cserkesz.hu/arvizinap/>, illetve a <https://www.facebook.com/arviziemleknep/> oldalon olvasható.

Március 18. és 24. között rendezik a Szeged-Csanádi Egyházmegye egyik önkéntes, hagyományos programját a „Tesz-Vesz-Tavas”-t. A program célja a fiatalok figyelmének felhívása az önkéntességre, a kreatív feladatokra, illetve arra, hogy saját környezetük hiányosságait vállalásaik és egyéni kezdeményezéseik által pótolják, javítsák.

A környezet tudatosság és a szociális felelősség mellett a program igyekszik erősíteni az egyházmegyei identitástudatot is. Ennek a tudatnak elmélyítéseként a szervezők az idén is figyelmet szentelnek a templomokra és a templomkertek rendbe tételére és megtisztítására. Arra kérik a vállalkozó kedvű csoportokat, akik részt kívánnak venni a programon, hogy a saját településükön lévő templomot, kápolnát keressék fel, és kapcsolódjanak be a Tesz-Vesz Tavasz munkájába.

A programra főként plébániai ifjúsági csoportok, katolikus iskolák és osztályok jelentkezését várják egy általuk megnevezett tevékenységgel. Jelentkezni a www.ipcszeged.hu honlapon a Tesz-Vesz Tavasz 2019 menüpont alatt lehet. Jelentkezési határidő: március 12., kedd. További információ: ipc.szeged@gmail.com e-mail címen kérhető.

A Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszus előkészítéseként, annak érdekében, hogy az Eucharisziát újból életünk és közösségeink középpontjaként éljük meg, március 18-án Szegeden is elindul a folyamatos szentségimádás hétfőnként 7 és 18 óra között a Dóm Dömötör-kápolnájában. A szervezők várják azok a jelentkezését, akik vállalni kívánnak egy-egy órás jelenlétet az Eucharisztia előtt. Jelentkezni a Székesegyházban kihelyezett szórólapokon lehet, illetve az adoratio-szeged.hu címen.

A 2020-ban tartandó Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszus (NEK) szimbólumát, a Missziós keresztet március 10. és április 7. között a Szeged-Csanádi Egyházmegye templomaiban helyezik el. A művészi díszítéssel ellátott keresztet, melyet Ferenc pápa is megáldott a magyar szentek és boldogok ereklyéi találhatók. A keresztet az egyházmegye területén 14 helyszínen helyezik el, ahol szentmiséket, imaórákat, szentségimádásokat, hittanos programokat szerveznek az alkalomra.

Február 13-án, a Szenttéavatási Kongregáció dekrétumban tette közzé Isten Szolgája Mindszenty József bíboros, esztergomi érsek és Magyarország primása hősies erényeinek elismerését, miután Ferenc pápa előző nap kihallgatáson fogadta Angelo Becciu bíborost, a Kongregáció prefektusát. Ehhez kapcsolódóan Erdő Péter bíboros, prímás, esztergom-budapesti érsek a következő közleményt adta ki:

Nagy örömmel értesültünk róla, hogy Ferenc pápa jóváhagyta azt a határozatot, amely megállapítja, hogy Isten Szolgája, Mindszenty József bíboros, esztergomi érsek, Magyarország primása hősies fokban gyakorolta a keresztény erényeket.

Ezentúl tehát hivatalosan is tiszteletreméltónak nevezhetjük őt. Fontos lépés ez a boldoggá avatás felé, hiszen most már az imameghallgatások és csodák felülvizsgálata kezdődik. Ennek pozitív eredménye megmutathatja, hogy Mindszenty bíboros személyére nemcsak úgy tekinthetünk, mint példaképünkre, hanem hathatós közbenjárásával támogatni is tud minket.

Hosszú évtizedek imádsága és munkája után különös kegyelem számunkra Egyházunk legfőbb hatóságának elismerése. Ezért hálás köszönetet mondunk a Szentatyának és tovább folytatjuk imádságunkat, hogy tiszteletreméltó elődünket, aki minden szenvedést vállalva, rettenthetetlen hűséggel szerette Istent, Egyházunkat és népünket, mielőbb a boldogok sorában ünnepelhesseük.

Kiadja a Glattfelder Alapítvány

Felelős kiadó és szerkesztő: Kiss-Rigó László

Állandó munkatárs: Bábszki Zoltán, Borz Gergely,

Cserny Szilvia, Kozma Gábor,

Szeberényi Klára, Tóth Sándor

Címünk: 6720 Szeged, Aradi vértanúk tere 2.